

Luomun tukiverkostot ja niiden kehittäminen yrittäjien hyväksi

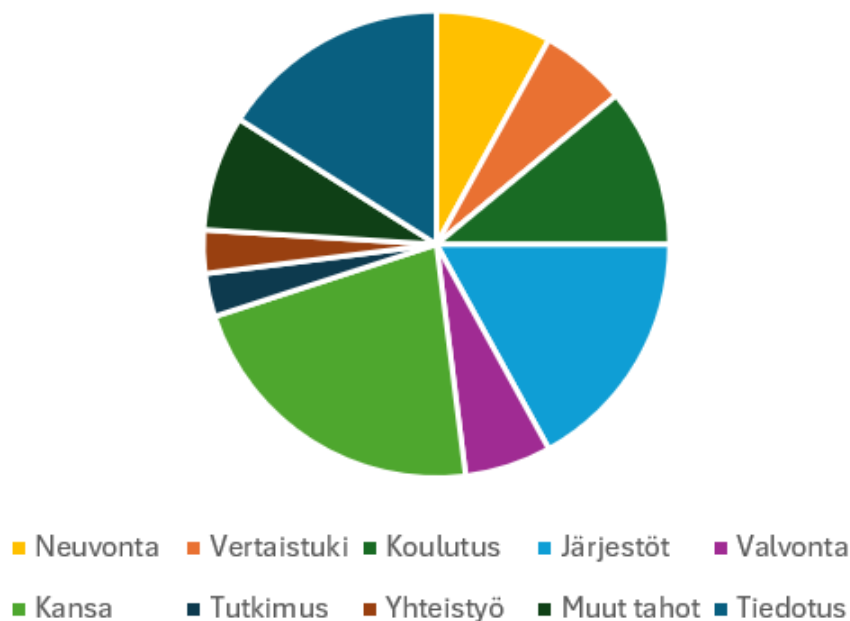
HAMKin puutarhatalouden opiskelijat: Kia Vasarainen, Laura Kokkonen, Lyyli Yrjölä, Martta Lassila ja Mira Korhonen

Osallistuimme “Yhteistyössä luomua Hämeeseen ” -tilaisuuteen 29.10.2024, jossa kohtasivat luomutuottajat ja muut luomuun yhteydessä olevat toimijat. Päivän lopussa kolme työpajaa kokosi kaikkien ajatuksia yhteen tukiverkostoista, markkinoiden edistämisestä ja valvonnasta. Jokainen kirjoitti ajatuksia muistilapuille, jotka sitten asetettiin näkyville valkotaluille, ja sen jälkeen näistä keskusteltiin yhdessä.

Kokosimme yhteen luomun tukiverkosto -työpajan tuloksia. Yleisölle esitettyjä kysymyksiä olivat “Mikä on mielestäsi luomun tukiverkosto?” ja “Miten edistämme tukiverkostoja Hämeessä ja kenen toimesta?”. Suurimmiksi tukiverkostoiksi miellettiin erilaiset järjestöt, läheiset ja vertaistuki. Verkostojen edistämiseen liitettiin viljelijöiden luomutuet, yleisen luomutietoisuuden ja -koulutuksen lisääminen sekä EU/valtio/kunnat.

Alla olevassa kaaviossa näkyy eri tukiverkkojen suhteellinen merkitys työpajojen vastausten perusteella. Merkittävimmiksi tukiverkoiksi nousi järjestöt, tiedotus ja kansa. Hieman pienempiä osioita merkitykseltään ovat muun muassa koulutus, tutkimus ja neuvonta.

Luomun tukiverkkojen suhteellinen merkitys (%)

Luomua olisi helpompi tukea ja kehittää jos sitä opetettaisiin korkeakoulutuksen tasolla. Luomuviljelyn sivuaminen opetuksessa ei riitä, vaan aiheesta pitäisi olla kurssi, mielellään

tietysti useampi. Luomun aseman parantumista ei voida vaatia, jos ei ole ketään, joka sitä ymmärtää. Luomulla on potentiaalia, joka hautautuu kustannusten ja heikon opetuksen alle. Harva ryhtyy perustamaan luomutilaa mistä ei tiedä tarpeeksi ja millä ei elätä itseään. Esimerkiksi kursseja tulisi toteuttaa yhteistyössä eri luomuyhdistysten kanssa. Jos yrittäjät ei koe viranomaisia ja yhdistyksiä tukiverkoiksi, niin silloin ne ei ole tukiverkkoja, vaikka kuinka väittäisivät olevansa.

Luomutuotanto ja luomuviljely on edelleen pienemmässä valossa mitä tavanomainen. Luomulle tukiverkostot sekä laajalle ulottuvat verkostot ovatkin luomulle todella tärkeitä näkyvyyden ja pärjäämisen kannalta. Yksi tärkeimmiksi tukiverkostoiksi nousi oma perhe ja lähipiiri. Luomuviljelijät ovat hyvin usein perheyhteyksiä ja viljely on monilta osin hyvin uuvuttavaa ja voimia vievää. Tällöin oma perhe ja lähipiiri on tärkein, jotta viljelijän jaksaminen pysyy. Myös vertaistuki toisista luomuviljelijöistä on tärkeää, jolloin voidaan samaistua hankaluuksiin, sekä jakaa osaamista esim. auttamalla ja lainaamalla työvälineitä. Tällaiset verkostot usein kehittyvät jo koulussa, joten koulutusverkostot ovat myös oleellisia tukiverkostoja.

Tärkeäksi nousi myös erilaiset liitot ja yhdistykset, jotka ajavat luomuviljelijöiden asioita. Erilaiset koulutukset, työpajat ja muut tapahtumat, jolla kootaan viljelijöitä yhteen, on tärkeää tiedon ja tuen jakamista varten. Viljelijöiden ääni saadaan kuuluville niille, jotka ovat siinä asemassa, että voivat kuulla viljelijöiden sanoman ja viemään sen eteenpäin. Esimerkiksi mainoksien, blogitekstien tai muun viestinnän tekeminen voi olla viljelijälle liikaa työtä, kun kädet ovat täynnä pelkästään viljelmän ylläpitämisessä.

Rahallisen tuen lisääminen helpottaisi myös luomun asemaa. Tukea voisi lisätä niin EU-, valtio- kuin kuntatasolla. Viljelijöille maksettavien tukien lisäksi rahallinen tuki neuvontapalveluille on tärkeää, jotta heillä olisi parhaat mahdolliset resurssit antavat neuvontaa ja auttaa viljelijöitä. Myös yhdistyksille ja muille järjestöille rahallinen tuki on tärkeää, sillä ne ovat hyvä keino tavata samanmielisiä ihmisiä ja yhdistykset ovat yleensä alalla toimivien henkilöiden perustamia, joten vertaistuen hakeminen sitä kautta koetaan helpoksi.